

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdanie izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanie stane:**
za jeden mesec f. 1.40, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca . . . 2.80 . . .
za pol leta . . . 5. 8.—
za vse leto . . . 10. 16.—
Na naročbo brez prilagodbe naročnine se ne jemijo exir.

Posemicerite številke so dobivajo v prodajalnici tobaka v Trstu po 20 avđ., v Gorici po 25 avđ. Sobotno večerno izdanie v Trstu 25 avđ., v Gorici 25 avđ.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"F edinosti je moč".

"Barbari" na Vstoku.

Nadi nasprotniki kateregakoli plemena — a teh je mnogo! — so bili in so v najlepšem soglasju, ko nastopajo proti Slovanom v obče. Tedaj odločijo orodje, koje so rabili v medobne političke borbe in složni kakor jeden mož nastopijo rama ob rami v boj proti "barbarju" — Slovanu. Vendar tej taktilki je očiten: boj je slovenskih plemen, kajti ako bi bila ista složna, potem ne gospodari Evropi drugi nego Slovan. "Divide et impera!" Cepi, kajti hodeš gospodariti; to nadelo so isumili še stari Rimljani in se ravnali po njem. Ščuvali so rod proti rodu, pleme proti plemenu, brata na brata in vseh te taktilki pokazal je, da je v osvojitvi za tačne odnose — vesoljnega sveta. Isto taktilko posnemajo danes složno v sasprotniki Slovanov, kajti: gorj je zapadni kulturi, sko pride do modi in gospodarsvta barbarško pleme Slovanov! Tako ti krše dan sa dnevom v jednomer. Slovani v svoji krotkosti niso nikdar prišli do misli prisvajati si kar ni njih ne po naravnem ne po boljšem zakonu, marved nasprotno so se umikali vedno in povedi tujemu nasilstvu. Nasledek te krotkosti je: "Slovan — tlačan". Vse drugo lice pa bi imela današnja "civilizovana" Evropa, aki bi se Slovani ravnali po vlagetu velikega kneza Svatopluka, ki je posval, kakor nam pripoveduje zgodovina, nekoliko pred svojo smrto svojih dvansajster sinov, posvajajo jih, da naj skušajo prelomiti butaro šib. Ker nijeden ni samogel storiti tega kljubu vsem naprom, rasvezal je starec butaro, in slomil vse šibe jedno za drugo. To je lep nauk, ki je prisel in sijajno slovenske zgodovine na našo dni, — a priudili se nismo ničesar iz njega. Nesloga je vedno že občeslovanska bolesen, kojo spremeno iskorčajo složni nasprotniki Slovanstva. Divide et impera! To so znali stari Rimljani, to nam je pokazal v proprosti primori slovenski knez Svatopluk.

Vendar se v najnovejši dobi bistrijo pojmi med raznimi slovenskimi plemenami. Slovan sponjava Slovana; razni narodi sponzavajo, da so jednega in istega pokoljenja, da so jedna in iste krv, da so — bratje. Strašna nevarnost preti torej zapadni kulturi, kajti "barbarski" Slovan se drami iz tisočletnega svojega spanja. To nevarnost treba odkloniti na vsak način, zato nas cepljijo kolikor morejo, zato si izmislijo in vstvarjajo nova slovenska narečja, samo da bi se Slovani ne združili vsaj — duševno. Kdor nastaja in stremi po temu ta je rušil, je veličdajec!

PODLISTEK.

188

Kmetski upor.

Sgedorinska porozost določnjega voča.

— Spisal Avgust Šenoc. Preložil J. P. Planinski. — XXXIV.

Dne 7. svedčana 1573. leta, ko je s stolpa svetega Kralja odbilo poldne, prihajale so silne konjake čete v mirni Zagreb, kjer je itak vrvlo sila banskih pešcev. Pred konjičko četo je jedil na belci gospod Gašpar Alapić, po smrti Frančiška Slunjskega banski namestnik, pod trdim oklopjem in telezno čelado, nad katero je igrala bela in modra perjanica. Gašpar je bil bled, utrujen, konj in orodje blatno, a tudi konjičke čete utrujene, konji izmučeni. V nerednih trumah so korakali su namestnikom modri svobodnjaki Barbare Erdödice, zatem kopljanci pod Zrinjsko zastavo in turopoljski plemeči, zadnja četa pa je gnala pred seboj tolpo bosih, bledih in raztrganih kmetov, zvezanih z vrvimi. Konjičko dospe po petrinjski cesti do trga Harmice, kjer se razvrsti v vrste, zvezane kmete pa vzame škofovsko stražo in jih odvede v škofovski dvorec. Ravno misli Alapić

Da, baš rusofilstvo imajo nadi nasprotniki vedno v ustih, kajti med vsemi slovenskimi narodi vidijo se jih najnevarnejši — Rusi, ker so najmogočnejši slovensko pleme. Vse svoj gnev izlivajo zatorej na ruskega velikana, opisajoč in slikajoč ga kot "barbara", kateri bi neučimljivo pogazil in potopal vso "tisočletno zapadno kulturo", sko bi prisel do "svetovnega gospodarstva". In "omikan" Zapad slepo veruje vse to kričanje ter gorostasno obrekovanje in zavijanje, ter — trepede od strahu pred "barbarji". V tem pa ne pomisli, da je Rusija sama danes prosvitljena država, ki se more moriti s katerimkoli zapadnim narodom. Tudi ne pomisli, da pokaže zares omikanemu svetu te svojo neverjetno — nevednost in najivnost. Proizvode ruske literature, te duševne pojave zares omikanega naroda, nahajamo danes v prevodu pri vseh zapadnih narodih. Za kolstvo in ljudska naobrazje sploh briga se ruska vlada v toliki meri, da bi jo mogla posnemati v tem marsika zapadna velesila; obrt cvetoč po vsem ogromnem cesarstvu, z jedno besedo: Rusija se razvija in — napreduje. To je dejstvo, katero nasprotniki Slovanstva ne le priznati niso, ampak katero kar naravnost — tajijo.

No maramo na dolgo in široko opisovati sedanje kulturno stanje Rusije, kajti isto pozna lehorni omikanec, ampak v kratkem hčemo omeniti razvoj Rusije v najnovejši dobi, da pokažemo v pravi luči to "strastno zapadno kulturo". Slušajmo, kaj je povedal v tem obsiru nedavno zagrebški "Obzor".

V članku "Razvitak Rusije" pravi "Obzor" med ostalim: "Vsele političkih dogodkov tekem poslednjih let je prešlo političko prvenstvo v Evropi v roke Rusije, a more se trditi, da se je dogodilo to v blagovska človeštva. Najaigrisnejši nasprotniki Rusije priznavajo s spoštovanjem, da se morata Evropa in človeštvo sahvaliti na tem, da je tako dolgo ohranjen splošni mir, v prvi vrsti rusku emperiju Aleksandru III., ki je dandas glavni steber vesoljnega mira. Kakor je že prešlo v roke Rusije političko prvenstvo, tako pride v iste roke v kratkem s tem prvenstvom osko svezano prvenstvo na gospodarskem polju in tudi to bodo le v prid človeštvi."

To leto je Rusija sklenila trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogersko in Nemčijo ter uredila svoje carinsko-političke odnose z Francijo in Srbijo. Ruska obrt in promet sta se znatno razvila, a zato je bilo

prešteči četo, ko pridirja od kapitolskih vrat Ladislav Plovđin, poveljnik banskih husarjev, ter reče, pozdravljati Alapića:

— Velemočni gospod! Prečastni gospod je zvedel, da ste prišli v mesto, in zauzamite, da takoj pride v njega dvorec.

— Dobro je, gospod Ladislav! Precej pojdem z vami, odgovori leno Alapić, potem zakriči ostro: Junaki! Počakajte tu, dokler ne pride zapoved od gospoda bana. In vspodbodki konja, dirja Alapić proti Kapitolskim vratom.

V palaci škofovskega dvorca sedi za dolgo mizo zamišljen in mrk škofov Drašković, premestavajoč pisma, a kraj njega podban, podbeležnik Petričević, veliki župan zagrebaški in varaždinski, živo raspravljaljajoč, a naokrog stoje poveljniki haramij, častniki banskih husarjev in brkati vodje Uskokov. Ko zažvenketajo na pragu ostroge malega Gašpara, zganejo se vse, škofov pa ostane in stopi proti vratom, poda Alapiću roko.

— Ave, vitez škofovski in kerestinski, pozdravi ga škofov, hvala vam, naš junak! Da nam srečo prinašate, sem že slišal. Sedite, trudni ste.

treba da odpre inozemskemu uvozu novih poti in s tem zajamči nova pota lastnemu izvajaju na svetovna tržišča. Občevanje Rusije s Zapadom bode silno vplivalo na gospodarsko življenje tega cesarstva. A baš tako marljivo deluje Rusija v notranjih deželah in to vse do skrajne meje svojih azijatskih posestev. Evropska Rusija namerja sedaj na gospodarskem polju osvojiti vse Sibirijo in zato gradi sibirske železnice. Ta proga, ki se more amelo nazivljati "svetovna železnica", bude dolga nad 7 tisoč kilometrov, torej po priški polovico tega, kolikor morijo vse železniške prege Avstro-Ogerske. — Ruski finančni minister Witte, ki biva sedaj v Opatiji, izstavlja nedavno povodom popotovanja po skrajnem Severu evropske Rusije neki deputaciji te-le pomenljive besede: "Naš gospodar je, očvrativši vesoljni mir, oponzoril svojo vlado na zanesljiveni Vstok in Sever. Sibirska železnica bude oživila in doseg pusti Sever". To gorostasno, skoraj že dovršeno delo bodo stalo Rusija okolo 650 milijonov do 1 milijarda frankov! Dosej si jo svet domišljaval Sibirijo kot ledeno, gole puščavo, kjer ni žive duše razven prognancev in kaznenecov v rudnikih. A po malo uvida z napredovanjem železnice tudi Zapad, da je Sibirija zemlja produkcijske. Oponzoriti je treba tudi na one železnice, katerih je pričela graditi Rusija že pred nekoliko leti proti Afganistanu, Indiji in Persiji. Torej bodo v kratkem železnički promet po takih zemljah, v katerih so hodile doslej le karavane. Da postane sibirska železnica eminentno trgovske in strategične važnosti ne le za Rusijo, ampak za vso Evropo, to si lehko misli vsak, ki le nekoliko pomiclja na neizmerne oddajene dežele, katero odpre ruski genij vesoljnemu prometu v blagor človeštva! —

To so torej v velikih potesah oni strani "barbari na Vstoku", ki hodejo poteptati vse zapadno kulturo! Književnost tako, a kakorčno se more ponosati le narod, ki je dosegel na vrhuncu omike, obrt cvetočo, gmotno stanje države nezavisno, trgovino svetovno — vse to imajo "barbarski" Rusi. Naj ima velikan na Vstoku svojih velikih ciljev, a sko jih doseže, bodo to le v blagor Zapadu, ki trepede pred "barbarjem na Vstoku".

Političke vesti.

Cesar v Lvovski razstavi. Dne 8. t. m. bilo je v Lvovski razstavi tako ogromno gibanje, kakorčno investito niso prisakovani

— Pri moji veri, da sem, pokloni se Alapić, snamo čelado in si otare pot a dela. In ni čudo, reverendissime, pravi in prisede k banu, aki tudi včerajšnji dan ni kot praznik vpisan v koledar, rdeč je bil, pri moji veri.

— Priporočujte, reče škofov, ali ne — pojdi v mojo sobo, a vi, gospoda, čakajte tu daljnih ukazov.

V banovi sobi odloči Gašo oklopje in orodje, sede k peči in, dočim se Drašković po svoji navadi isprehaja semtretje, ispregorovi mali Gašo, prekrizavši noge:

— Ni tu šale, reverendissime, po vseh krajih so vzkopeli kmetje kot vrela voda. Na nas gredo. Da vam na kratko povem. Okič, Samobor, Jastrebarsko, Kerestinec in draganški Kosturaši so planili na mojo sestrosti hiši, ko so Brdovčanje prihrumeli des Sotlo. Kot strela iz jasnega mi je prišla ta novica. Sestra je mirila kmetje. Zaman. Sestra je naprosila Turna, naš ji pošlje Uskokov iz Žumberka, ali Turni je dejal, da jih sam potrebuje in da se tudi ti nekako upirajo. Kmetje psi so ji začigli Kerestinec. Dvatisoč se jih je zbralo, da pojdejo v uskočke gore in dalje na Kranjsko. Tedaj sem

Oglas se računa po tarifu v petju; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegga razvodnih vrstic. Poslana osmrtnica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vredajo.

Naročino, reklamacijo in oglase sprejema upravitelj ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštne.

"F edinosti je moč".

188

niti prireditelji sami. Vzrok temu vrvenju tujev in domačinov je bil ta, da je Njeg. Vel. cesar počastil razstavo s svojim obiskom. Zvečer je vstopil cesar deputacije v deželnosorskni palaci. Pri vstopu je bil navzoč tudi romunski minister zunanjih poslov. Med tem se je zbrala pred palaco ogromna mnoščica ljudstva, ki je burno pozdravljala cesarja, prisojilga na balkon.

Shod dnevnidičarjev na Dunaju. Dne 9. t. m. sbrali so se na Dunaju zastopniki v državnih službi stojedih dnevnidičarjev vsega cesarstva, da se posvetujejo o sredstvih, kateri bi mogli pomagati sedanemu žalostnemu gmotnemu stanju dnevnidičarjev. Tukajšnji dnevnidičarji so bili na svojem shodu dne 20. avgusta t. l. sklenili razne resolucije, katero smo bili takrat omenili na kratkem v našem listu. Na glavnem shodu na Dunaju so odpolali svojega zastopnika g. Bauerja, ki je opisal gmotno stanje dnevnidičarjev vsega Primorja. V svojem govoru je omenjal isti delegat, da se morajo vpisati tržaški dnevnidičarji v zasebna podpora društva v zavarovanje proti bolzani, ker jih okrajna zavarovalna blagajna ne sprejme. (!) Udeležnikov bilo je okolo 200. Sklenili so kratko, a jedrnatno resolucijo: "Sedanjo ureditev položaja dnevnidičarjev, po kateri se jih prepriča po dolgotem težkim in poštrivalnem služovanju v služaju ne sposobnosti za daljnje delo lakoti in siromaštu, — proglašamo kot nezgodno." — Resolucija je res krepka in resnica toda vprašanje je — da li bodo kaj pomagala?

Deželni predsednik Silezije, vitez Jäger je umirovljen. To nenadno umirovljenje se pripisuje dejству, da ni deželni predsednik postopal dovolj energično, ko so se bili pojavili krvavi izgredi med premogarji v Karvinu.

Nekaj o cerkveno-politički preosnovi na Ogerskem. Ves stvar zna, da hčajo madjarski "liberalci" prodreti z vso silo s svojimi cerkveno-političkimi preosnovami. Da pa stvar ni šla takó gladko, kakor so si domišljali madjarski kolovodje sami, na tem je kriva — ali stvar sama, ali pa zavednost — nekaterih ogerskih odličnjakov. Ogerski liberalci seveda še do danes niso oprostili groznih grehov dotičnih nezrečnežev, ki so o poslednjem zasedanju ogerske poslanske zbornice glasovali proti cerkveno-politički preosnovi. V svoji strasti pa naravno ne gledajo na dostojanstvo in ugled osebe, ki se je protivila temu zakonu. Smrt in propad njim vsem! takó si mislijo in v tem smislu tudi delajo. Kot najnovejšo nedolžno žrtvo zbrali se si ministra zunanjih poslov grofa Kaino-

pluinil jaz v pesti. Povabim Turopolje, zbrzem sestreno svobodnjake, izposodim si od gospoda Zrinjskega konjikov, pa pot pod noge. Bilo je laglje, kakor sem si mislil. Previč niso imeli mrčine dovolj pušč. Drugič mi je pomagala prevara. Neki Metličan Matija Dorocić pride k meni iz Kranjske in mi razdene vse, kar se pripravlja. V kmetski vojski je bil poveljnik Nikola. Tega je predobil moja močanja, a kmetsje so mislili, da jem je Bog. Niko je pregorovil kmetsa, naj ne gredo v goro, ampak čez Samobor po ravnini na Kranjsko. Jaz razglasim, da grem na Jastrebarsko, a skrijem vojsko v gozdu pri Kerestinci. Včeraj zarana gredo ondor mimo kmetsje v tropah kot živina. Tedaj, reverendissime, naskočijo moji konjiki kot vragi, pa udri po živini odspredaj in odzadaj, da jih je ležala polna ravnina. Tri ure smo učitali po njih, šeststo jih posekali, ali tudi nas je to stalo mračnako glavo, ker so kmetsje požrešni kot psi. Potlej sem bil v Mokriah, tu dobim Turna in njega četo, katera je predvodenjem razbila-upornike pri Krškem. Hotel nam je priti na pomoč, toda ga nismo potrebovali! (Dalje prib.)

kyja. In zakaj? Jedino zato, ker ni prijatelj „civilne poroke“! Liberalni klub in pa levicariji ogerske poslanske zbornice bi ga hoteli jednostavno vredti — zaradi te njegove strašne „pregreške“. Pa kaj dandanes ni mogoče na Ogerskem?

Grof Pariški, pretendent na francoski kraljevski prestol, umrl je dne 8. t. m. v Buckinghamu na Angleškem po dolgotrajni in mučni bolezni. (Princ Ljudevit Filip Orleanski, grof Pariški, rodil se je dne 24. avgusta 1838. v Parizu. Dne 26. maja 1848. je izgнал narodni zbor člane kraljevske rodbine Orleanske iz Francije in leta 1852. je predsednik Ljudevit Napoleon ukazal zapleno posestev rodbine Orléans v prid državnemu zakladu. Grof Pariški se je preselil na Angleško, a Napoleon, poznejši cesar, ga ni proganjal nadalje. Propadel pa je grof Pariški in prišel ob ves ugled, ker se je leta 1889. udeležil zarote proti tedanjemu redu skupno z generalom Boulangerjem. Ur.)

Različne vesti.

Cesarski namestnik vitez Rinaldin je bil dne 7. t. m. v Tolminu, da si ogleda novo cesto v Idrijski dolini. Na meji okrajnega glavarstva je vprijel ces. namestnika voditelj okrajnega glavarstva g. komisar Kumar. Ces. namestnik se je odpeljal potem v Sv. Lucijo, si ogledal novo cesto in trg, Cerkno, kjer so ga vprijeli zastopniki tamoznjih oblastnih, duhovščina in šolska mladež. Po kratkem mudežju vrnil se je preko Sv. Lucije v Gorico.

Gosp. dr. Andrej Sancin, deželni poslanec in občinski zastopnik tržaški, bode poročal svojim volilcem o svojem delovanju v deželnem in mestnem zboru tržaškem prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m. v Škofnju, v prostorih g. Josipa Sancina-Cina, hšt. 126. Zborovanje prične ob 4. uri popoldne (po poludanski službi božji). Volilcem gosp. drja. Sancina, ki je že o raznih prilikah javno pokazal, kako toplo mu je na arcu blagor njegovega volilnega okraja in tržaške okolice sploh, priporočamo toplo, da se tega shoda udeležijo v kolikor možno popolnem številu, tembolj, ker nas gospod Sancin zapusti v kratkem. Nadejamo se obile udeležitve tudi od stremi narodnjakov sploh iz mesta in okolice.

Vpisovanje učencev na c. kr. pripravnici na Proseku za sredoje šole bode dne 15. in 16. t. m. Pobližji pogoji za vprijem izvedo se pri vodstvu c. kr. pripravnice.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu nabralo se je v kromi gospoda Antona Vodopivca 3 krone 40 stotink, od katerih je podaril sam gostilničar 1 krona, ostalo pa njegovi gosti. — Bazoviški „mrjači“ darovali so 2 kroni 14 stotink kot čisti dobiček igre.

Iz Barkovlj na poročajo: Kakor je bilo omenjeno v zjutranjem izdanju „Edinosti“ z dne 8. t. m. pod „Barkovljanskimi novicami“, imeli smo v nedeljo, dne 2. t. m. vsakoletni ple, ali „šagro“ v Barkovljah. Da se vrši ta starodavna narodna ljudska veselica dostenjno in v takem redu, proti kateremu niti najvesnejši narodnjak ne bi mogel ugovarjati, skrbeli so prireditelji domaćini z vso vestnostjo. Tem bolj so pazili na to, da se ne žali naše narodnosti, ker jim brani že domaći ponos, da ne bi se vrgli v isti koš z raznimi „staršinami“ znanimi „šager“, kateri kažejo svojo „triestinsko“ omiko s tem, da ukažejo piskati znanu „Nella patria de Rosselli...“. Kaj takega se pri nas ni že prigodilo in se tudi ne bode. — A vendar smo našli kljub naši narodni poštenosti nasprotnikov „šagri“, katerih jeden — g. A. Pogorelec z Grete — je daroval 4 krone za družbo sv. Cirila in Metoda namesto „fantom za šagro v Barkovljah“. To darilo je bilo objavljeno v „Edinosti“ št. 107, večerno izdanje z dne 6. t. m. Ker pa razni domaćini in drugi tolmačijo to stvar takško, kakor da bi bili „Barkovljanski fantje“ nevredni podpore za „šagro“, tolmačimo si mi to darilo s tem, da je morda g. darovalec osobno nenasklonjen prirediteljem „šagre“ in pa morda ne pozna narodnega duha, ki prešinja baš „Barkovljanske fante“. Mi smo in ostanemo vestni Slovenci, ter ne dopustimo nikdar, da bi se žalil mili naš narod — niti v glasbi. „Šagri“ ima pri nas ta namen, da z nabranim denarjem podpiramo svoje soobčane, kateri morajo v vojake. Mi vršimo v „šagri“

starodavno šege, a lahonski cirup na nas nima vpliva. Mi smo in ostanemo Slovenci po duhu — in po zunanjosti. — (Opomaja uredništvo. Z veseljem zabeležimo to izjavo, a vendar ostanemo pri naši trditvi, da pokvarijo „šagro“ marsikojec, kajti na te javne pleso zahaja — oprostite! — tudi rasa sodrža, koji se pristop nikakor zaprediti ne more. Zatorej odobrujemo darilo v prid družbi sv. Cirila in Metoda, bodisi vzrok katolički).

Iz Št. Petra. Dne 3. t. m. okoli poledne sedela je v sonci družba košev in grabljev, med njimi tudi kmetsko delo iz Petelin in cesarski gozdni čuvaj Krebel iz Prestranka. Med tem ko ležeta gospodar in čuvaj, poslednji odločivši puško na tla, hoteča nekoliko zaspasti, vzame kmetski fant, iz Solc doma, puško v roke, nevedoč da je nabasana, ter smehljače v žali reče proti omenjenemu dekletu: „Sedaj pa te vstreliš! Komaj izpregorovirš te besede, poči puška, a dokle sigrudi se takoj mrtva na tla zadeta ravno v srce. Nesrečno so odpeljali v mrtvahnico v Št. Peter, a nesrečni strelec del je sam takoj prijavil etvar sodniji v Postojino, kjer so ga zaprli. Jokajo pričakuje dan rassodbe.

Zopet umor. Tržaška „avita cultura“ je okušila celo Slovence, kateri — krotki po svoji naravi — posnemajo surovost lahonskih tovaršev. A kaj pomenja ta „avita cultura“, dokazuje najjasnejšo dejstvo, da ga niz lepa mesta v omikanem svetu, kjer bi se ponavljala dan za dnevom taka zlodinstva, s kaščenimi se more v svojo sramoto ponašati baš — Trst. — Minolo soboto sveder je 21 letni težak Ivan Poštar iz Podgrada v goštinstvu „Alle due sorelle“ v hiši št. 10 na trgu Campo S. Giacomo zavratno napadel z nožem 20letnega težaka Andreja Kosovela, ter porinivši mu nož s tako silo v desno stran prsi, da je siromask, prenezen v bolnišnico, umrl malo zatem. Moriles so zaprli, in žanjim 39letnega postopača Antonia Peršiča iz Gorice, ker je neposredno skrivil težu umora. Povod temu groznu sلوčinu je slopo maščevanje. Nekoliko pobližje spregovorimo o tem v današnjem večernem izdanju.

Požar na ladiji. Minolo soboto je navstalogenj na ruskem parobrodu „Blesk“, zasedrenem v pristanišču pri Sv. Sabi. Nevarnost je bila velika, kajti „Blesk“ je dosegel v naši pristanišči naravnost in Batuma obložen s petrolijem in nafto, vsega okolo 3000 tonelat. Čim se je pojavil požar, posvali so pomod od pomorske oblasti, kjer je odposlala parnik „Audax“ s 15 oglarji v saliv pri Sv. Sabi. Ko je pa prispel „Audax“ na lice mesta, pogasili so bili že mornarji na „Blesku“ ogenj in odstranili vso nevarnost. Oglarji, prispevki z „Audaxom“, izkrcali so le oglje, katero je imel „Blesk“ naloženo za lastno uporabo, kajti batiti se je bilo, da tli požar dalje v oglju. Temu pa na srečo ni bilo tako. Škoda na „Blesku“ je neznatna.

Grozni požar v severni Ameriki. Niti do danes te ni znano pravo število ubogih žrtev strašanskega požara. V mestu Hinkleyu našli so na stotine trupelj, katerih lica kažejo grozne muke, ki so jih pretrpele uboge žrte, predno jih je rešila smrt. Neštovljeno mrlje je izven ogromnega prgorišča; to so oni nearečniki, ki so, bežeči, poginili za opelklinami. O siromakih pa, ki so hoteli rešiti položenje na železniških vlakih, ki so pa vendar morali skozi plameteče gorde, priovedujejo se tako grozne stvari, da se človeku krči srč od bolesti, ko čita dolična poročila. Ubogi ljudje — in v tem slučaju moramo res priznati, da ne znamo, kdo je srečnejši: oni, ki so poginili grozne smrti, ali oni, ki so ostali pri življenju, toda se morajo boriti s strašansko bodo. Vsaj prvi so prestali vse nadlogi!

Policjsko. Na Vrdeli hšt. 346 so pred sinočnem zopet po stari razvadji „stražil“ mrlje. Pijani „čuvaji“ — kajti kedaj niso pijani dotični mladeniči? — sprijeli so se vsled osobnega prepiranja in da pomiri prepiralce, pristopil je 32letni dñinar Anton Saksida, stanujoč na Vrdeli hšt. 79. Ubogega dñinara pa je nekdo izmed „čuvajev“ mrlje zboldel v zahvalo z nožem v desno prsi, tako da je moral revožiti na zdravniško postajo iskat pomoči. Organi policjskega komisarijata v ulici Scusse so odvedli v zapor nekega Antona S., kateri pa taji, da je on napadalec. Preiskava bode dogonal, da li je on res napadalec ali ne. To je zopet „lep dokaz“ o „potrebi“ „varovanja mrljev“. — Po nobi

za 9. t. m. opravili so strafarij pripadajoči k policij-kemu komisarijatu v ulici Scusse v zapor II pijancev, ki so „popovali“ po ulici Acquedotto in Šeste Fontane menda od enega veselja, da imajo pred seboj — dva praznika. — Pri Antoniju Corradini, stanujoči v ulici del Muraglione hšt. 6, vzhodnili so se neznani tatovi ter odnesli 4 paro zlatih ubanov in svilnat robec, v skupni vrednosti okolo 20 gld. Policijski komisarijat pri Sv. Jakobu je dal zapreti 17letnega postopača Franja Arsona iz Rhenberga, ker je na suemu, da je ukradel omenjeno predmet. Mladega, ki večkrat kasnovanega tatu so stavili na raspoloženje sodišču.

Koledar. Danes (11.): Prot in Hijacint, mud. — Jutri (12.): Macdonaj, šk., Tobija. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 6. uri 17 min., zatonči ob 6. uri 17. min. — Toplotna vrednost: ob 7. uri zjutraj 14. stop., ob 2. pop. 20 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 10. Ministrski predsednik razglasil o svojem reskriptom, da je sklicana delegacija na 14. t. m. Delegati se sostanejo istega dne o poludan v hotelu „Hungaria“ v Budimpešti.

Dunaj 10. Permanentni davčni odsek se sostane dne 24. t. m.

Lvov 9. Danes so defilovali pred cesarjem učenci vseh tukajnjih ljudskih šol. Bilo jih je okolo 7000. Te prisori je tako razveljali Njegova Veličanstvo, ki je reklo smehlje, da je ta „parada“ jedina svoje vrste. Cesar je prisostvoval položenju zaključnega kamna vseučilišča in otvoritvi medicinske fakultete. O tej priliki je cesar, odgovorivši pozdrava rektorjevemu, isrekel svojo nadejo, da bude nastalo novo vseučilišče izpolnjati svojo nalogo v blagor obeh narodnostij v deželi. — Ljudstvo prieja Nj. Veličanstvu prisrčne ovajice.

Frankfurt 10. „Frankfurter Ztg.“, javljača včeraj iz Boilegardsa: O vrnitvi kralja Aleksandra iz Niša po nekem izletu so napadli razni nepoznani slodinci kraljevskih železniških vozov s kamenjem. Vse štipe salonskega voza so razbiti; na ardo ni ranjenih nihče. Napadci so ubegali v temi.

Peterburg 9. Prof. Saharjin se je vrnjal minoli četrtek iz Viševic v Moskvo. (Profesor dr. Saharjin je poseben zdravnik ruskega carja. Ako se je torej vrnjal Saharjin, moremo sklepati iz tega, da je car skoraj ospravljal. Ur.)

Peterburg 10. Rusko sredoslovensko brodovje so pomnoži za 3 vojne ladije. Tej narodbi prispevajo politični krogovi veliko važnost, kajti v tem slutičju dokaz, da Rusija pozorno pasi na dogodke v severni Afriki ter da neće biti nepripravljena v slučaju, ako bi koja evropska vojesta nastojala pridobiti si gospodstvo na sredoslovensko morje.

London 9. „Bureau Reuter“ javlja, da tamožnjim političkim krogom ni ničesar znano o pogajaju za premirje med Kitajsko in Japonko. To vest je bila prinesla brzojavka iz Kodanja, a tudi, ako bi bila resnična, nikakor ne bi vplivala na premirje evropske države.

London 10. Razni japonski agenti potujejo sedaj po Evropi, da nakupijo orodje in streljivo za Japonsko. Agenti so v Londonu in Nomidži in celo v Italiji.

London 9. Grofa Pariškega položijo prihodnjo ardo k večnemu poditku.

Trgovinske novosti.

Moka in otočki. Moka. Po dolgotrajni dobi podratevanja pienice, valed katerega smo se nadejali, da se nekaj zboljša cena moka za pecivo pridobi je nesandomo poročilo, da je cena pienici padla za povprečno 30 %. na kvintal. Ne znamo, da li je to znižanje opravljeno ali ne, kajti od vseh strani prihajajo doslej vesti o jako slabih žetvi, posebno gledi koruze. Konstatovati pa moramo, da je to padanje cene pravzapravlo že vedno mlačnost na tržišču, kakor je bila že poprej. Zaradi tega moramo zabeležiti tudi minoli teden med najmlajšimi gledi prometa. Znamo le nekaj o večji kupljeni, katero je bil skenil milij „Econom“ oddavši partijo svoje žetve, 6 na pozneje oddajo po 10.10. Cene sploh niso trdno ter bi prodajalcu radi dovolili olajševanje. „Econom“ skrajne cene so: št. 0 for. 13.65; št. 1 f. 13.25; št. 2 f. 12.75; št. 3 f. 14.50; št. 4 f. 11.75; št. 5 f. 11. — št. 6 for. 10.25; št. 7 f. 9.95; št. 8 f. 8.25.

Otočki so vedno še v istem položaju, kakor smo bili omenili v poslednjem poročilu. Prodalo se je nekaj levantinskih, toda cene nismo mogli doznavati.

Drobni in otočki. O tem pridelku velja vedno še isto, kar smo bili omenili v poslednjem poročilu.

Goved. Od 30. m. m. do 5. t. m. prodalo se je v Trstu 606 volov in 27 kras krovne živine in sicer 17 volov iz Kranjske, 324 iz Hrvatske, 2 iz Istre, 318 iz Dalmacije in 9 domačih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 45— do 46.—; voli iz Hrvatske po f. 44— do 44.50; iz Istre, po f. 44— do 45.—; iz Dalmacije po f. 43— do 44.— in domači

*) Podajamo to poročilo, katero nam ni prišlo pravočasno za sobotno zjutranje izdanje. Ur.

po f. 45— do 46.—; domače krave po f. 44— do 44.50 in krave iz Kranjske po f. —— do — kvintal mrtve vase.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.45, II. vr. po f. 2.40, slama I. vr. po f. 2.75 in II. vr. po f. 2— kvintal.

Mast. Zaradi vročine ustavljena je poljitev. Poleg tega pa je to Amerika povrnila ceno takó, da se prodaja danes v Trstu sodi po 200 kg. po f. 58 in mali po f. 59. Tendenca mori na podraženje.

Slanina. Vedno še mlačna zaradi velike zaloge. Cene so iste, kakor smo jih bili objavili v poslednjem poročilu o slanini.

Surovo maslo, jaje in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 92 do 94 %. v part. od 30 do 50 kg. po 90 do 92 %. furiansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1.04 do f. 1.08 in v part. od 30 do 50 kg. po f. 1.02 do 1.04 kilogram. Tolmisco surovo maslo I. vrsti po f. 1.04 do 1.08 kilogram.

Jajca na debelo po f. 3.10 do 3.35 sto komadov.

Kokoši po 1 gld. do 1.35 komad, piščeta po 90 %. do f. 1.70 par.

Krompir, navadni, na debelo po 2.25 do 2.75 kvintal.

R. M.

Trgovinske novosti.

Budimpešta. Pionica za jesen 6.39—6.40, za spomlad 6.87—6.89. Koruza za sept.-okt. 5.85 do 5.90. Ovce za jesen 5.70—5.72. Rž za jesen 5.18—5.20.

Pionica nova od 78 kil. f. 6.50—6.55, od 79 kil. f. 6.55—6.60, od 80 kil. f. 6.60—6.65, od 81 kil. f. 6.70—6.75, od 82 kil. for. 6.75—6.80.

Ječmen 6.20—6.40; proso 5.70—6.—.

Pionica. Došli ponudb ali tudi življenje povrnila. Prodalo se je 60.000 mt. st. 2—5 novembra. Drugo vrsti žita so imelo malo prometa, ceno nespremenjeno. Vreme lepo.

Praga. Noratinirani sladkor za september f. 15.75 dočember f. 14.55, stalno.

Havre. Kava Santos good average za september 99.—, za decembor 85.75.</p